

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 8
“ก้าวข้ามขอบเขตความรู้สู่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างยั่งยืน”
วันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2568

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้น ที่มีต่อความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์และ
ความใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาที่ 10 วังม่วง จังหวัดขอนแก่น
Effects of Using 5-Step Learning Process on Analytical Reading Ability and Avidity for
Learning of Grade 6 Students in Wang Muang the 10'th School Network Center in
Khon Kaen Province

สุภาวดี มูลโพธิ์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน
วิชาเอกกลุ่มวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

E-mail: Supawadeem.cu@gmail.com

อภิรักษ์ อนุะมาน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

E-mail: apirak.ana@stou.ac.th

สุวรรณี ยหะกร

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

E-mail: suwannee.yah@stou.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้น (5-Step Learning
Process) กับเกณฑ์ร้อยละ 80 (2) เพื่อศึกษาความใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการ
จัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้น (5-Step Learning Process) กลุ่มตัวอย่างคือ คือ นักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยแร้ง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 32 คน ได้มาโดยการสุ่ม
แบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยใช้กระบวนการ 5 ขั้น
จำนวน 10 แผน 20 ชั่วโมง (2) แบบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ และ (3) แบบวัดความใฝ่เรียนรู้
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า
(1) ความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้
กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้น ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) ความใฝ่เรียนรู้
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นช่วยส่งเสริมความใฝ่เรียนรู้
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้สูงขึ้นก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05

คำสำคัญ: การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้น, การอ่านวิเคราะห์, ความใฝ่เรียนรู้

Abstract

The purpose of this research was to (1) compare the analytical reading ability of grade 6 students after learning through the 5-Step Learning Process with a criterion of 80% and (2) study the avidity for learning of grade 6 students during the learning using the 5-Step Learning Process. The sample group consisted of 32 grade 6 students from Ban Huay Rae school in the second semester of the 2024 academic year, selected through a cluster Sampling. The research instruments included (1) learning management plans for Thai subject using the 5-Step Learning Process; 10 plans totaling 20 hours, (2) a test on analytical reading ability, and (3) an avidity for learning evaluation form. Statistics for data analysis were mean, standard deviation, and t-test. The research findings were as follows: (1) the analytical reading ability of grade 6 students after learning through the 5-Step Learning Process met the 80% criterion with statistical significance at the .05 level, and (2) the avidity for learning of grade 6 students showed a significant increase before the learning using the 5-Step Learning Process, with statistical significance at the .05 level.

Keywords: 5-Step Learning Process, Analytical Reading Ability, Avidity for Learning

บทนำ

จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านการอ่านเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แต่ผลการประเมินยังอยู่ในระดับที่ควรได้รับการปรับปรุงและพัฒนา จากรายงานข้อค้นพบจากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) (2565: 20) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (ปีการศึกษา 2560 - 2563) 4 ปี ย้อนหลัง จากการวิเคราะห์ผลการทดสอบวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าสาระที่ 1 การอ่าน ท 1.1 ใช้กระบวนการเรียนรู้ อ่านสร้างความรู้ และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ป.6/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน คือ อ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น เรื่องสั้น บทความจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ประกาศทางการและวรรณคดีและวรรณกรรมในหนังสือเรียน นักเรียนยังมีคะแนนที่ต่ำ ควรได้รับการพัฒนาให้สูงขึ้น อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) วิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยแร่ (ปีการศึกษา 2560 – 2563) 4 ปีย้อนหลัง พบว่าผลว่าคะแนนเฉลี่ยในสาระที่ 1 การอ่าน ท 1.1 มีคะแนนเฉลี่ยเป็น 35.00, 57.89, 46.67 และ 44.00 ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นว่าคะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับสังกัดคือ 43.31, 59.59, 54.95 และ 65.03 และคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศคือ 44.51, 61.23, 55.82 และ 66.02 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2560 - 2563)

จากข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ผู้เรียนมีปัญหาในด้านการอ่าน หากพิจารณาจากมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดแล้วพบว่า ปัญหาในด้านการอ่านที่พบคือ การอ่านวิเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับจินตนิภา ศรีไสต์ (2549: 40) กล่าวว่า การอ่านวิเคราะห์ หมายถึง การอ่านหลาย ๆ ครั้งอย่างไตร่ตรอง พิจารณาอย่างถี่ถ้วน สามารถแยกแยะข้อความออกได้เป็นข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นและสามารถสรุปได้ว่าสิ่งใดเป็นวิชาการ และ

สิ่งใดเป็นการแสดงพรสวรรค์ของผู้เขียน ดังนั้น ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาความสามารถในการอ่านวิเคราะห์ให้สูงขึ้น

การพัฒนาความสามารถในการอ่านวิเคราะห์ให้สูงขึ้นนั้น ผู้เรียนต้องให้ความร่วมมือในการเรียน มีความกระตือรือร้น ตั้งใจในการเรียนซึ่งผู้เรียนต้องมีความใฝ่เรียนรู้ต่อการเรียนเพื่อผู้สอนจะสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านวิเคราะห์ให้สูงขึ้นซึ่ง ความใฝ่เรียนรู้ คือ ความตั้งใจและความเพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ โดยแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้และสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554: 73) ดังนั้น หากผู้เรียนมีความใฝ่เรียนรู้แล้วนั้น ย่อมเป็นลักษณะนิสัยที่สร้างศักยภาพในการนำชีวิตไปสู่ความสำเร็จ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2540: 70)

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสามารถในการอ่านวิเคราะห์และมีความใฝ่เรียนรู้จำเป็นต้องแสวงหานวัตกรรมที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านวิเคราะห์ของผู้เรียน ผู้วิจัยได้สนใจและศึกษา พบว่า กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้น ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนที่ Limbach and Waugh (2010) พัฒนาขึ้นตามแนวการจัดการเรียนรู้เชิงรุก กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นมีเป้าหมายสำคัญเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดระดับสูง โดยเฉพาะการคิดวิเคราะห์ขึ้นไป กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ (Limbach & Waugh, 2010 อ้างถึงใน ینگยุทธ อังคสัญญลักษณ์, 2559: 21-23) **ขั้นที่ 1 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้** ผู้สอนระบุจุดประสงค์การเรียนรู้โดยระบุพฤติกรรมการคิดที่นักเรียนต้องแสดงออก เช่น จำแนกวิเคราะห์ เป็นต้น **ขั้นที่ 2 สอนผ่านการใช้คำถาม** ครูใช้คำถามเอนกนัยซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด โดยให้ผู้เรียนมีอิสระในการคิดและอภิปรายเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการคิดของผู้เรียน **ขั้นที่ 3 ปฏิบัติกิจกรรม** ครูใช้กิจกรรมที่เป็นการเรียนรู้เชิงรุก ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้โดยการคิดและปฏิบัติ **ขั้นที่ 4 ทบทวนและพัฒนา** ครูรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เรียน โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ การรวบรวมข้อเสนอแนะจากผู้เรียนเกี่ยวกับสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้งหรือตรงกัน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนสามารถชี้แจงรายละเอียดต่อเพื่อนในกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนรู้สึกดีต่อกิจกรรมการมีส่วนร่วม ขั้นตอนนี้สำคัญมาก เนื่องจากจะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีการคิดระดับสูงเพิ่มขึ้น (ประภาพathy ภูนคร, 2555: 54) และให้ผู้เรียนทบทวนและพัฒนาความเข้าใจบทเรียน โดยการทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบ **ขั้นที่ 5 ให้ข้อมูลป้อนกลับและประเมินผลการเรียนรู้** ครูให้ข้อมูลที่เป็นผลการประเมินการเรียนรู้และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนรู้แก่ผู้เรียน รวมทั้งให้ผู้เรียนประเมินการเรียนรู้ของตนเอง

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยสนใจที่จะนำกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้น ของ Limbach and Waugh มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านวิเคราะห์และความใฝ่เรียนรู้ และเพื่อเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนนำไปใช้ปรับประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ของแต่ละระดับชั้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้น (5-Step Learning Process) กับเกณฑ์ร้อยละ 80
2. เพื่อศึกษาความใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้น (5-Step Learning Process)

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ศูนย์เครือข่ายสถานศึกษาที่ 10 วังม่วง จำนวน 6 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 ห้อง มีนักเรียนจำนวน 76 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยแร่ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 32 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

2. ขอบเขตตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ชั้น

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ 1) ความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ 2) ความใฝ่เรียนรู้

3. ขอบเขตเวลา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ใช้เวลาในการทดลองการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 20 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Research) โดยมีรูปแบบ การวิจัยแบบ One Group Posttest Only Design คือ มีกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้ใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 มีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลอง

2. ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยออกเป็น 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง มีรายละเอียดตามขั้นตอนการวิจัยดังนี้

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) แบบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

สร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านวิเคราะห์ โดยใช้กรอบแนวความคิดของ Alder และ Doren (1972: 60-187) โดยแบ่งความสามารถในการอ่านวิเคราะห์ 3 ระดับ คือ การพิจารณาเนื้อหา ระดับ การตีความเนื้อหา และระดับการวิพากษ์เนื้อหา แบบวัดที่สร้างขึ้นเป็นแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ แล้วคัดเลือกมา 30 ข้อที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าแบบวัดความสามารถในการอ่านวิเคราะห์มีค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.95 ค่าความยากง่ายรายข้ออยู่ระหว่าง 0.29 - 0.82 และค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.26 - 0.81 เมื่อพิจารณาดังกล่าว พบว่าข้อสอบทุกข้อมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำไปทดลองใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2) แบบวัดความใฝ่เรียนรู้ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

สร้างข้อคำถามโดยแบ่งพฤติกรรมบ่งชี้ตามสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2554) โดยวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้แบ่งออกเป็น 6 ด้าน คือ ความตั้งใจเรียน ความเพียรพยายามในการเรียนรู้ สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ การบันทึกสรุปองค์ความรู้และการแลกเปลี่ยนความรู้ และสร้างข้อคำถามประเด็นละ 5 ข้อ รวมคำถามทั้งฉบับจำนวน 30 ข้อ ให้ผู้เรียนเป็นผู้ประเมินตนเองจากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Likert Scale) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าแบบวัดใฝ่เรียนรู้มี

ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 และค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.52 - 0.85 พบว่า ข้อสอบทุกข้อมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดนำไปทดลองใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1) ดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ชั้นจำนวน 10 แผนการจัดการเรียนรู้ รวม 20 ชั่วโมง นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ประเมินความเหมาะสมของภาษา ความชัดเจนในการใช้ภาษา สารการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล เกณฑ์ในการประเมินเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับตามวิธีของ ลิเคิร์ท

2) นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง แล้วนำผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้กับกลุ่มทดลองในการวิจัย และบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำมาอภิปรายผลการทดลอง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้พัฒนาขึ้นและเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ชั้นกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านวังม่วง ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบด้วยแบบวัด ความสามารถด้านการวิเคราะห์ (Pre-test) ก่อนการทดลอง 1 วัน ใช้เวลา ทดสอบ 60 นาที แล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดจากนั้นให้นักเรียนทำแบบวัดความใฝ่เรียนรู้ ก่อนการจัดกิจกรรม

ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ชั้นกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยแร่ จำนวน 20 ชั่วโมง

หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ชั้นกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยแร่ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบด้วยแบบวัด ความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ (Post-test) ใช้เวลาทดสอบ 60 นาที โดยใช้ข้อสอบฉบับเดิมแล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดจากนั้นให้นักเรียนทำแบบวัดความใฝ่เรียนรู้หลังการจัดกิจกรรมแล้วนำข้อมูลที่ไปวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อสรุปผลการทดลองตามความมุ่งหมายของการศึกษาต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ค่าสถิติ ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวัดความสามารถการอ่านวิเคราะห์ หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากแบบวัดความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเลขคณิตของความสามารถในการอ่านวิเคราะห์หลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติทดสอบที โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) การวิเคราะห์ข้อมูลจากการวัดความใฝ่เรียนรู้ หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากแบบวัดความใฝ่เรียนรู้ วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของแบบวัดความใฝ่เรียนรู้ก่อนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติทดสอบที โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของ
 กลุ่มทดลองหลังการทดลองเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

ค่าสถิติ	N	คะแนน เต็ม	คะแนน ร้อยละ	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
การทดสอบ			80				
หลังการทดลอง	32	30	24	25.53	2.08	4.17	.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ชั้น มีค่าเฉลี่ย
 คะแนนความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ที่สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยมีคะแนนหลังการทดลองมีค่าเฉลี่ย
 25.53 (S.D.=2.08) คิดเป็นร้อยละ 85.10 สูงกว่าคะแนนก่อนการทดลอง มีค่าเฉลี่ย 18.88 (S.D.=3.65) คิด
 เป็นร้อยละ 62.93 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1
 ความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ
 เรียนรู้ 5 ชั้นผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความไฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างและหลัง
 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ชั้น

ค่าสถิติ	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
การทดสอบ						
ระหว่างการทดลอง	32	150	79.88	9.78	46.20	
หลังการทดลอง	32	150	138.59	5.07	154.55	.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้
 5 ชั้น มีค่าเฉลี่ยคะแนนความไฝ่เรียนรู้สูงกว่าระหว่างการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่ง
 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ชั้น ช่วยส่งเสริมความไฝ่
 เรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้สูงขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่ามีผลสอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยกำหนด และมีประเด็นในการอภิปราย
 ผลการวิจัยได้ดังนี้

1) การจัดการกิจกรรมจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้น สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของยงยุทธ อังคส์ัญญลักษณ์ (2559) และกิตติพงษ์ แปงชีว (2561) พบว่าการใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้น (5-Step Learning Process) สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านวิเคราะห์ให้สูงขึ้นได้ เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นของ Limbach and Waugh (2010) มีเป้าหมายสำคัญเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดระดับสูง โดยเฉพาะการคิดวิเคราะห์ขึ้นไป นอกจากนี้กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นมีขั้นตอนที่สำคัญที่ช่วยส่งเสริมความสามารถในการคิดของนักเรียนคือ ขั้นที่ 2 สอนผ่านการใช้คำถาม (Teach through questioning) การตั้งคำถามแบบอเนกนัยนำไปใช้กับการวิเคราะห์จะช่วยส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของบลูม อีกทั้งคำถามอเนกนัยช่วยส่งเสริมการอภิปรายโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และส่งเสริมการคิดในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้น ในขั้นตอนที่ 2 สอนผ่านการใช้คำถามนักเรียนจะได้พัฒนาการคิดและการอ่านวิเคราะห์เนื้อหาจากบทอ่าน ผ่านการตั้งคำถามของครู นอกจากนี้ในขั้นตอนที่ 3 ปฏิบัติกิจกรรม (Practice before assessment) ขั้นนี้ครูให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้โดยการคิดและปฏิบัติ นักเรียนจะได้ฝึกการอ่านวิเคราะห์ผ่านกิจกรรมที่เป็นการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) นอกจากนี้แล้วขั้นที่ 4 ทบทวนและพัฒนา (Review, Refine and Improve) ขั้นตอนนี้มีความสำคัญมากเช่นกัน เนื่องจากจะช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีการคิดระดับสูงเพิ่มขึ้น (ประภาทิพย์ ภูนคร, 2555: 54) และให้นักเรียนทบทวนและพัฒนาความเข้าใจบทเรียน โดยการทำแบบฝึกหัด หรือแบบทดสอบและขั้นที่ 5 ให้ข้อมูลป้อนกลับและประเมินผลการเรียนรู้ (Provide Feedback & Assessment of Learning) ครูให้ข้อมูลที่เป็นผลการประเมินการเรียนรู้และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนรู้แก่นักเรียน รวมทั้งให้นักเรียนประเมินการเรียนรู้ของตนเอง ดังนั้น การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้น มีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านวิเคราะห์สูงกว่าคะแนนก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอ่านวิเคราะห์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80

2) การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้น สามารถพัฒนาความใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนได้ เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นมีขั้นตอนที่ 2 คือ สอนผ่านการใช้คำถาม ขั้นตอนนี้ นักเรียนจะได้ฝึกการคิดและตอบคำถามอย่างหลากหลาย ขั้นตอนนี้ นักเรียนจะมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับครูและเพื่อนๆ ในชั้นเรียน ขั้นนี้จะแสดงให้เห็นชัดเจนว่านักเรียนคนใดที่มีความใฝ่เรียนรู้จากการตั้งคำถามหรือตอบคำถามครู เพราะนักเรียนทุกคนจะได้มีส่วนร่วมในขั้นตอนนี้ และขั้นตอนที่ 3 ปฏิบัติกิจกรรม (Practice before assessment) ที่นักเรียนจะเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน มีการทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม มีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม ทุกคนช่วยเหลือกันเพื่อให้งานที่ทำสำเร็จผลได้ นักเรียนแสดงออกถึงอยากรู้ อยากเห็นความกระตือรือร้น ความสนใจ มีความตั้งใจเพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรม แสวงหาข้อมูลและความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

ผลการวิจัยในครั้งนี้จึงสรุปได้ว่า กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้น สามารถช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และช่วยเพิ่มความใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ดังผลการวิจัยที่ได้กล่าวมา

ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

ควรควรฝึกการตั้งคำถามที่ดี เพราะการตั้งคำถามของครูจะช่วยส่งเสริมการคิดระดับสูงของนักเรียน อีกทั้งคำถามควรสั้น กระชับ ชัดเจนและเป็นคำถามอเนกนัยเพื่อที่จะให้นักเรียนได้เกิดการคิดวิเคราะห์ และพัฒนาการคิดในระดับที่สูงขึ้น

2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาผลของการจัดกิจกรรมโดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นที่มีต่อความสามารถในด้านอื่นเช่น การอ่านแบบมีวิจารณญาณ และร่วมกับเทคนิคการสอนอื่นๆ เพื่อส่งผลต่อทักษะการอ่านที่แตกต่างกันไป อีกทั้งเพื่อส่งเสริมทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical thinking & Problem solving) ซึ่งเป็น 1 ใน 7C ทักษะที่จำเป็นและสำคัญกับเด็กไทยในยุคศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.

กรุงเทพมหานคร:ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กิตติพงษ์ แบลิว. (2561). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์บทอ่านร้อยแก้วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กระบวนการ 5 ขั้นร่วมกับกลวิธีแผนภูมิความหมาย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2540). *ลักษณะชีวิตสู่ความสำเร็จ 1.พิมพ์ครั้งที่ 7*. กรุงเทพมหานคร: ชัคเชสมิเดีย

ประภาพathy ภูนคร. (2555). *ผลของการใช้เทคนิค Five-Step Model ที่มีต่อทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

ยงยุทธ อังคสัญญลักษณ์. (2559). *ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้กระบวนการ 5 ขั้นที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์และทัศนคติการเรียนรู้เชิงรุกของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

Adler, M. J., and Doren, C. V. 1972. *How to read a book*. New York: Simon and Schuster.

Limbach, B., & Waugh, W. (2010). *Developing Higher Level Thinking*. *Journal of Instructional Pedagogies*, 3, 1-9.